

TÁJFEJLESZTÉS A DÉVAVÁNYAI–ECSEGI PUSZTÁK TÉRSÉGÉBEN

LANDSCAPE DEVELOPMENT ON THE DÉVAVÁNYAI–ECSEGI PLAINS

A Körös–Maros Nemzeti Park területén található Dévaványai–Ecsegi puszták, melyek a folyószabályozást követően jöttek létre, egyedülálló természeti értéket képviselnek. A felszabadult szikes puszták között intenzív művelés alatt álló szántók sorakoznak, ezek eltartó képessége nem felel meg a kor elvárásainak. A gazdálkodás és a természetvédelem konfliktusokat eredményez a területen, melyek tájfejlesztési javaslatokkal feloldhatók.

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program zonális célpogramjai olyan konkréstan lehetővé tűnnek, hogy a Körös–Maros Nemzeti Park területén a legtöbb földterületet visszaállíthatják a termeszeti értékhez. Az MTEÁT-en belül művelési ág váltsági lehetőséget a biotop hálózat fejlesztésére felhasználni. A módszerrel négy lépéssel áll:

1. a miniatűrterületen található MTET-ekre alapozva térinformatikai adatbázist építettem fel a területi és tajadottságokat figyelembe véve;
2. tájékonysági modellök segítségével felléptem a területi és tajadottságokat figyelembe véve;
3. az adottságok és a fejlesztési szempontok figyelembe vételevel területhasználati változás javaslatot készítettem;
4. tájékonysági indikátorok segítségével összehasonlítottam a jelenlegi és a javasolt tajhasználatot.

A bemutatott módszerrel alapján – a változók teljesleges variaziós követően – bármely területre kidolgozható tajhasználati változás koncepció.

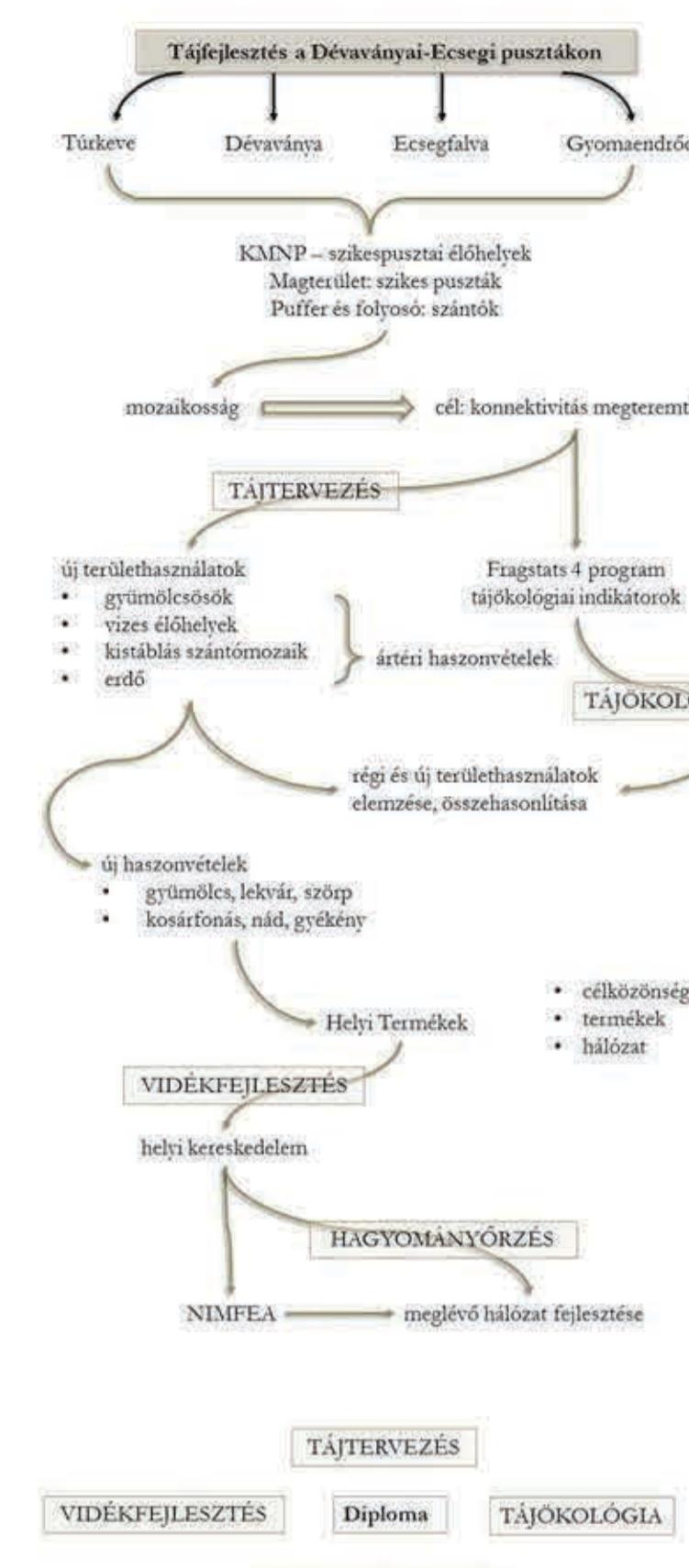
The Dévaványai–Ecsegi plains belong to the Körös–Maros National Park. The areas represent a unique natural value. Between the fragmented saline lands, there are many arable lands under intensive cultivation, and their carrying capacity does not meet modern requirements. The agriculture and nature conservation results in generally known conflicts in the area, which could be resolved by proposals for landscape development.

The zonal schemes of the New Hungary Rural Development Programme support farmers on certain, specifically delineated High Natural Value Areas (HNVA) where agricultural utilisation is a particularly important prerequisite to the long-term conservation of wildlife, landscape, and man-made and historical values.

In this study, I look for an answer to how can the possibility of land-use change within HNVAs used for improving the biotope network. The methodology consists of the following four steps:

- I have built a GIS database based on the HNVAs within the sample area, also taking into account the characteristics of the region and the landscape.
- Using landscape ecological models, I mapped the current state of the biotope network in the area.
- Taking into account the characteristics and the development criteria, I made a proposal for land-use changes.
- With the aid of landscape ecological indicators I compared the current and the proposed land use.

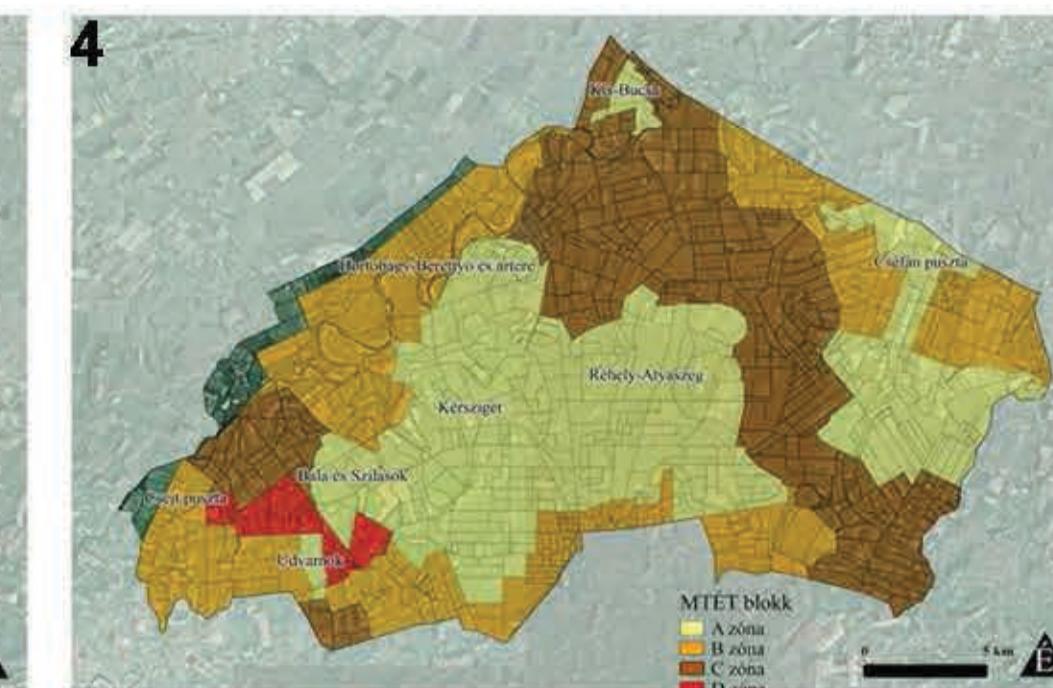
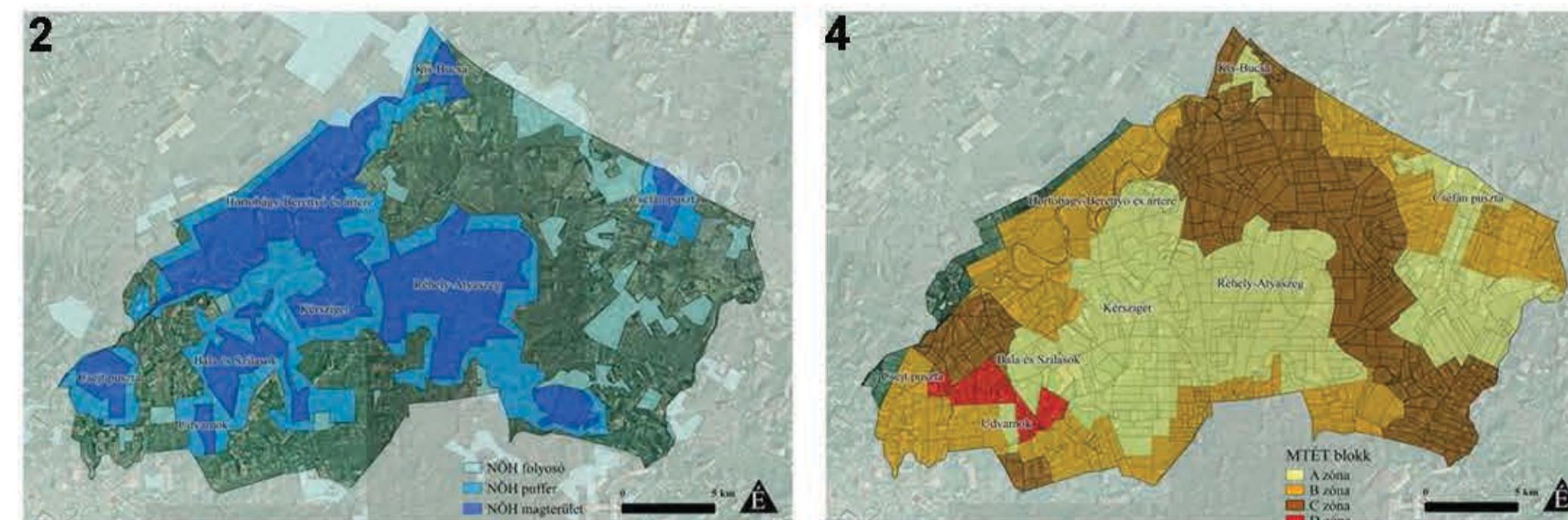
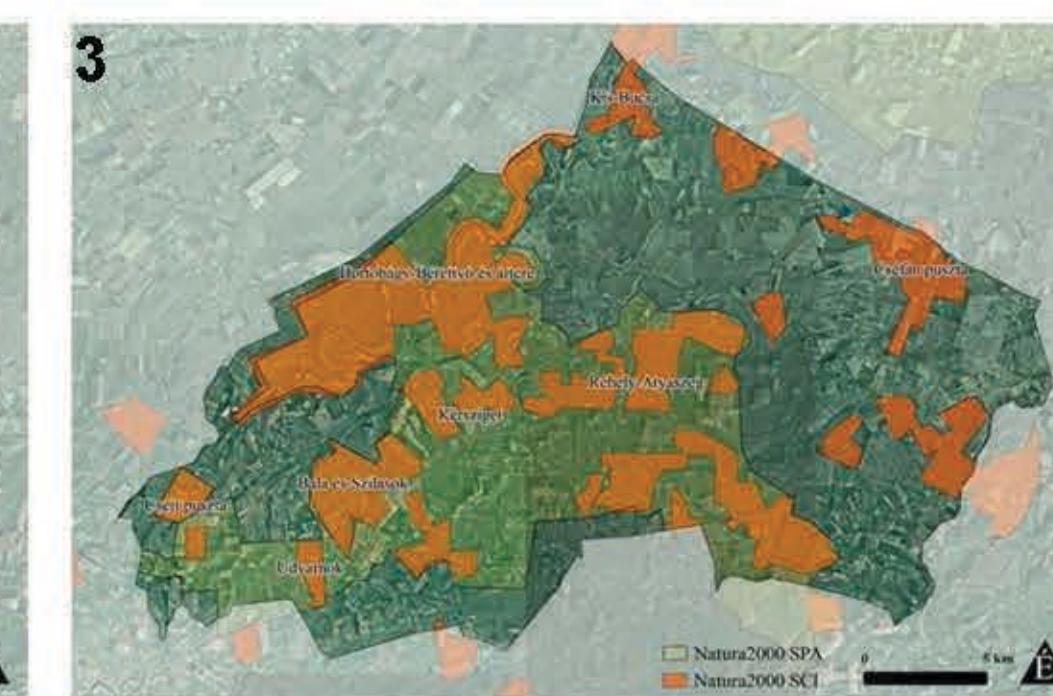
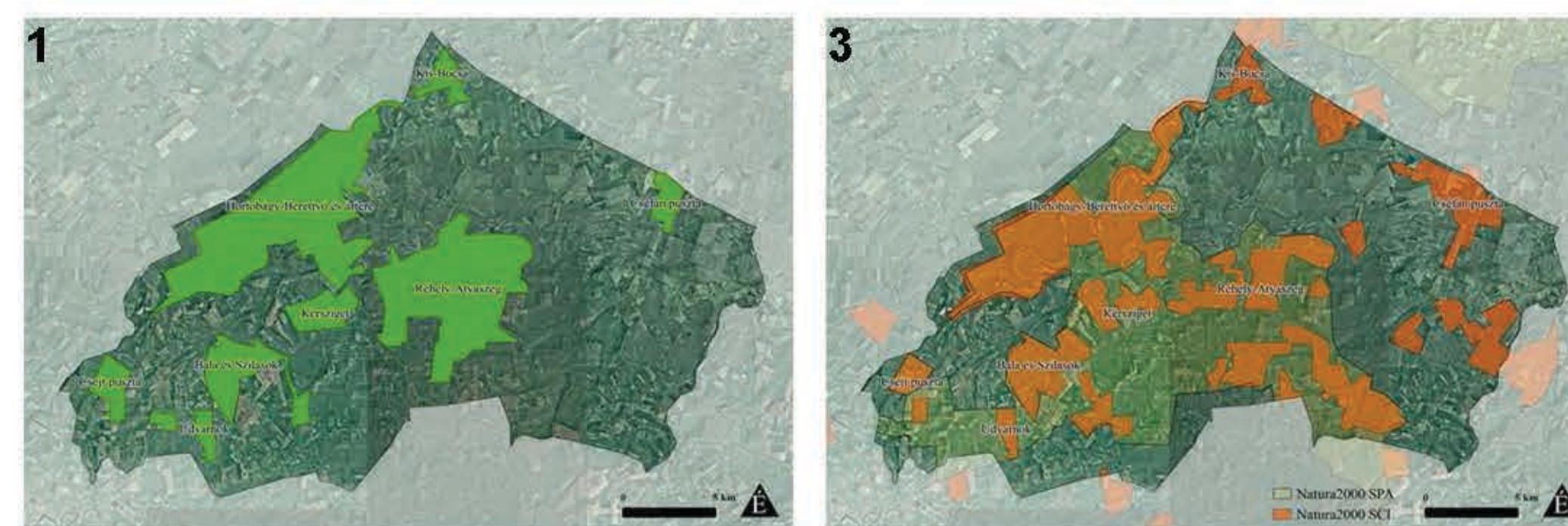
Following this methodology – after changing the variables as needed –, a land-use change concept can be developed for any area.

TÁJÉKOLÓGIAI INDIKÁTOROK/LANDSCAPE ECOLOGICAL INDICATORS

Folt szint	Osztály szint	Táj szint
Patch Area (AREA)	Total area (CA/TA)	Total area (CA/TA)
Shape Index (SHAPE)	Percentage of Landscape (PLAND)	Largest Patch Index (LPI)
Contiguity Index (CONTIG)	Total Core Area (TCA)	Landscape Shape Index (LSI)
Core Area (CORE)	Core Area Percent of Landscape (CPLAND)	Patch Cohesion Index (COHESION)
Number of Core Areas (NCORE)	Proximity Index (PROX_MN)	Connectance Index (CONNECT)
Euclidean Nearest-Neighbor Distance (ENN)	Connectance Index (CONNECT)	Proximity Index (PROX_MN)
Proximity Index (PROX)	Number of Patches (NP)	Patch Richness (PR)

VÉDETT TERÜLETEK/CONSERVATION AREAS

TERMÉSZETVÉDELMI KATEGÓRIÁK/CONSERVATION CATEGORIES

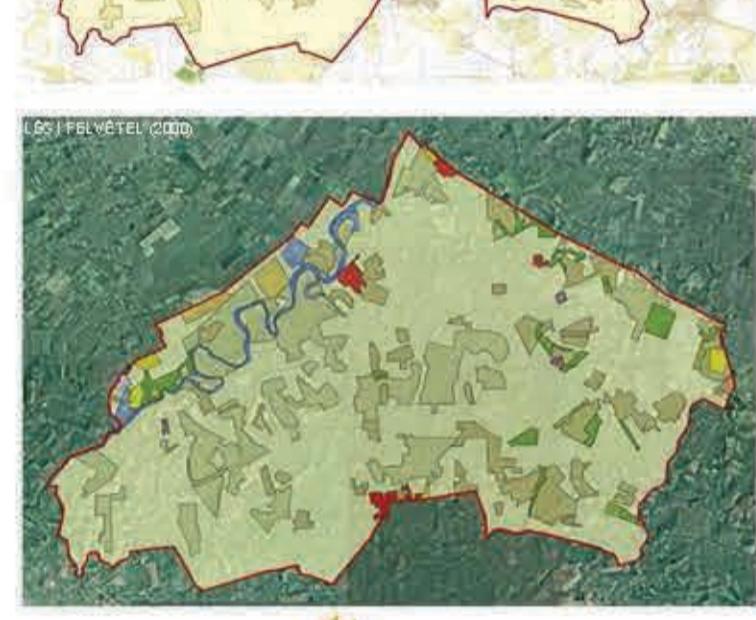
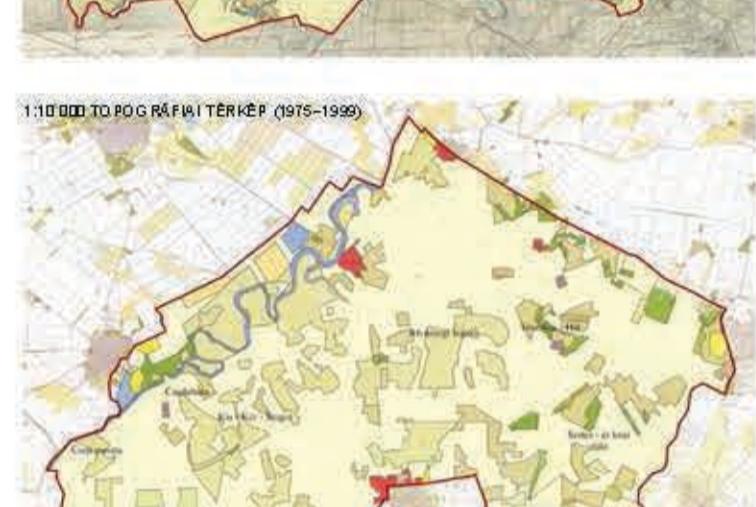
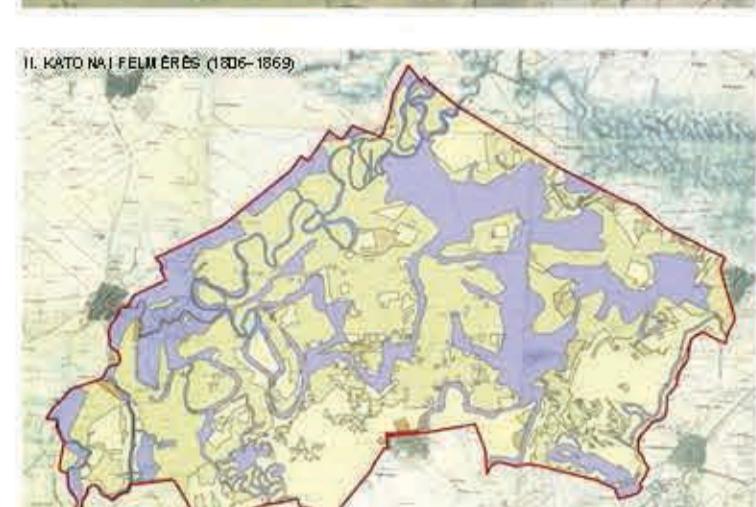
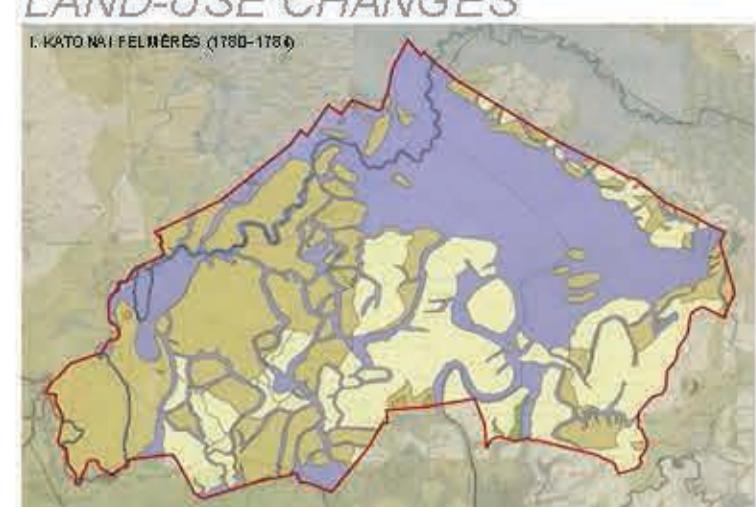
- 1) NEMZETI PARK
- 2) NEMZETI ÖKOLOGIÁI HÁLOZAT 39 Natura2000 4) MTET
- 3) NATIONÁL ECOCOLOGICAL NETWORK
- 4) HNVAs

A TÉRKÉP FORRÁSA: TÁJÉKTARTAR.HU/SOURCE OF MAPS: TÁJÉKTARTAR.HU

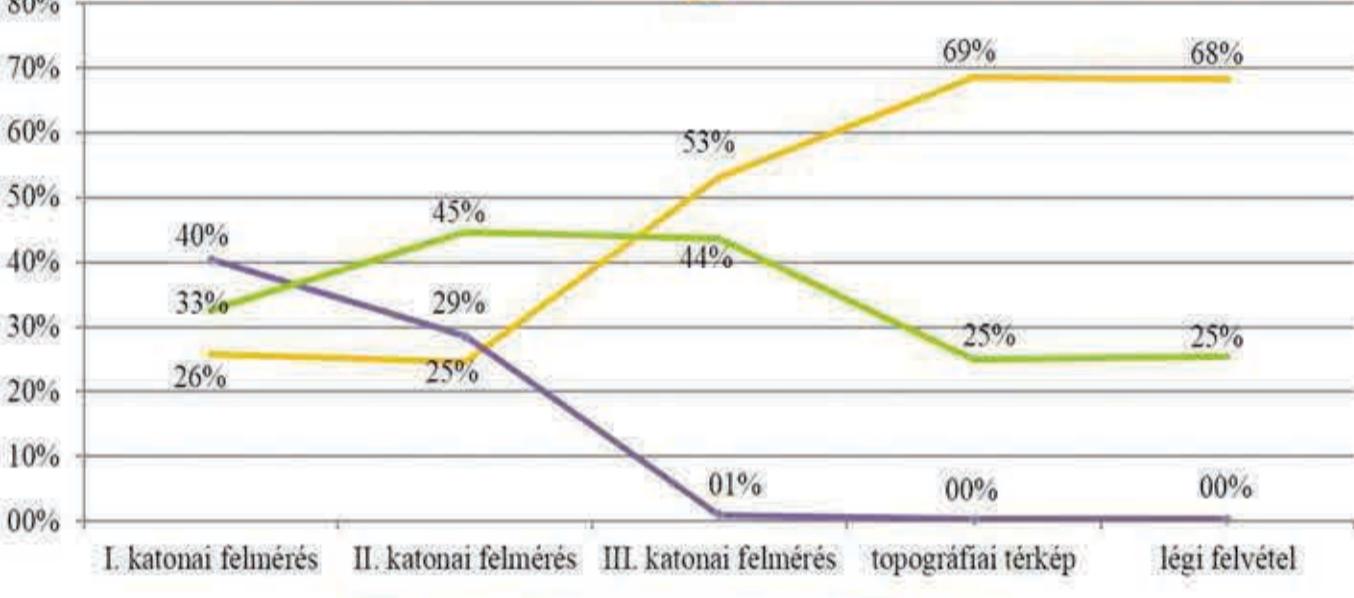
FOTÓK/PHOTOS

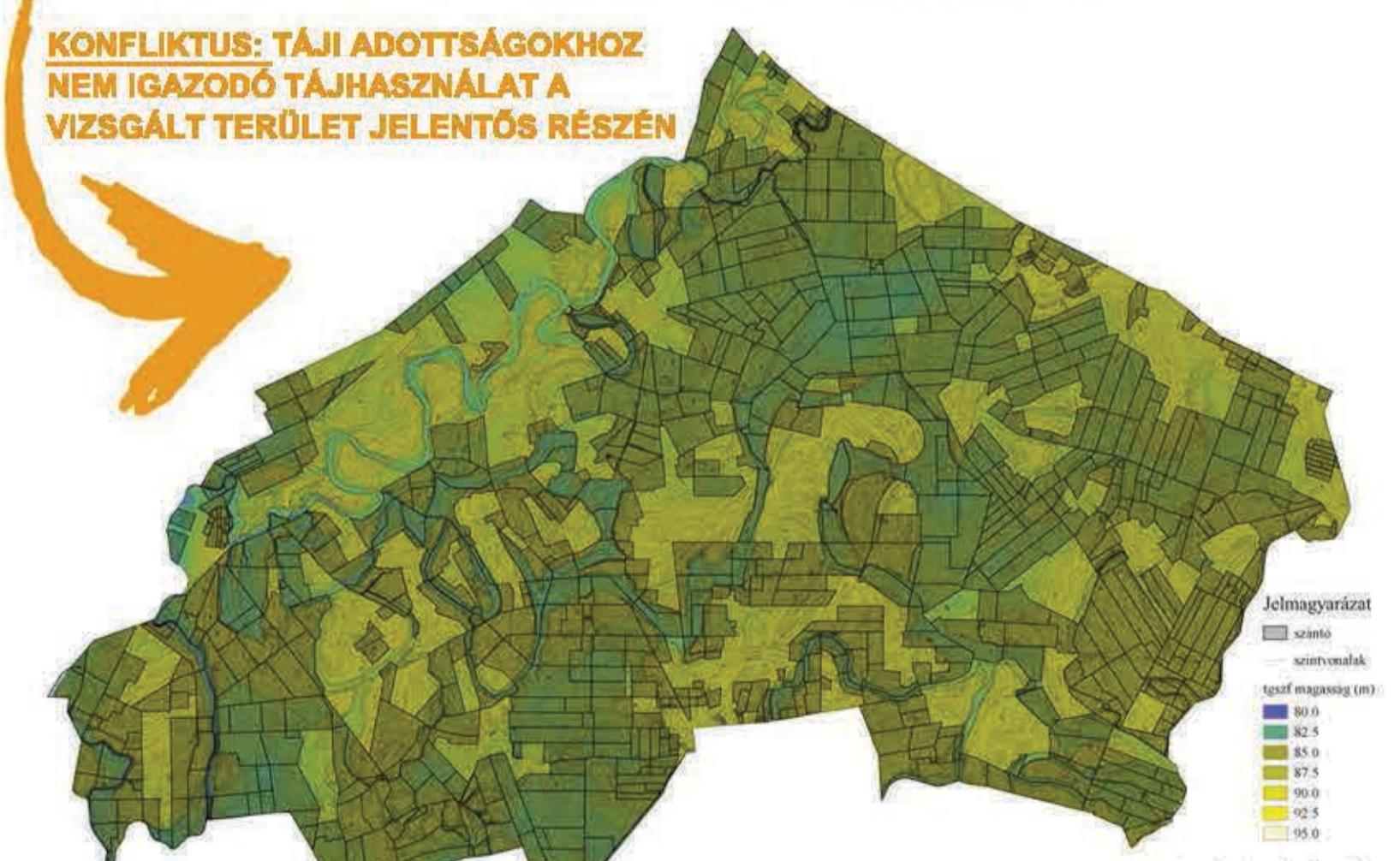
TERÜLETHASZNÁLAT-VÁLTÁSOK/LAND-USE CHANGES

CSÖKKENŐ GYEPTERÜLET, NÖVEKŐ SZÁNTÓ ARÁNY A TERMÉSZETES ÉLETTEREK NAGY RÉSZE ELTÜNT

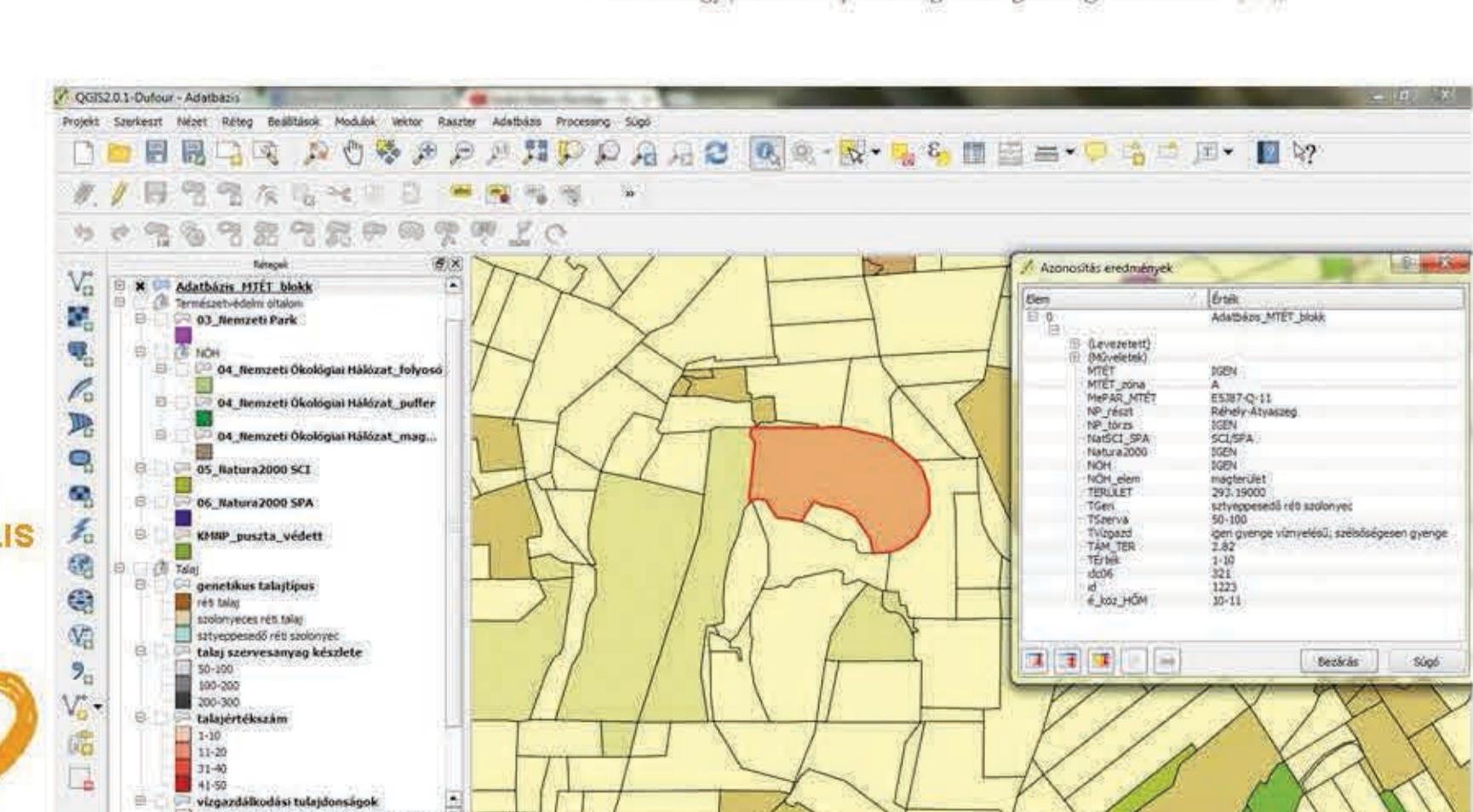

KONFLIKTUS: TÁJ ADOTTSÁGOKHOZ NEM IGAZODÓ TÁJHASZNÁLAT A VIZSGÁLT TERÜLET JELENTŐS RÉSZÉN

FELOLDÁS: ADATBÁZIS FELÉPÍTÉSE AZ MTET TERÜLET MÉPÁR RENDSZERBEN NYILVÁNTARTOTT BLOKKJAIRA, TÁJI ADOTTSÁGOKAT, TERMÉSZETVÉDELMI OLTALMAT ÉS TERÜLETHASZNÁLATOT TARTALMAZÓ ADATTAL.

- Egyedi sorozam (id)
- McPAR blokkazonosító (MCPAR_MTET)
- Területmagasság (TERÜLET)
- Támgatható terület nagysága (TÁM_TER)
- Corine felszínborítás (SFBD)
- MTET, MTET zóna (MTET_MTET_zóna)
- Natura2000, SPA/SPN/Natura2000_Natura2000_SPA
- NOH, NOH dekoratív (NOH_dekor)
- Nemzeti Park, Nemzeti Park törzsterülete (NP_térület, NP_dekor)
- Táji örökségű környezet (Tájkörny)
- Tájatérkészítés (Tájatérkészítés)
- Vízgyűjtőrendszer ralidójainak (vízgyűjtő)
- Tengeri szint feletti magasság (vízgyűjtő)
- Kiváló vagy jó termőhelyi adottsági mezőgazdasági területek (közvetlen)

A LEKRÉDEZÉSEK LEFUTTATÁSA KÖVETÖN KIRAJZOLÓDNAK A VÁLTATÁSTRA JAVASOLT BLOKKOK

MTEÁT zóna	A B C törzkyelvűi célpogram	D kék várce célpogram
Védehely	szőlő (221), intenzív legelő (231), természetes gyep, természetközeli rét (321), lomblevélű erdő (311), simmetri erdő-s cserjes (324), mezőgazdasági terület jelentős természetes növényzetel (243), szárazföldi mocsár (411) területheszászatok maradnak nem öntözött szántó (211) vagy komplex művelésű terület (242); - szántó, ha •kví+jó mg= (IGEN) VAGY •Téz=(31–40 vagy 41–50) ES •Tsat=(100–200 vagy 200–300) ES •tgzs(m)=(magas vagy alacsony) - legelő, ha •nem marad szántó és meglévő legelő erőművek - gyep, ha •nem legelő	szőlő (221), intenzív legelő (231), természetes gyep, természetközeli rét (321), lomblevélű erdő (311), simmetri erdő-s cserjes (324), mezőgazdasági terület jelentős természetes növényzetel (243), szárazföldi mocsár (411) területheszászatok maradnak nem öntözött szántó (211) vagy komplex művelésű terület (242); - szántó, ha •kví+jó mg= (IGEN) VAGY •Téz=(31–40 vagy 41–50) ES •Tsat=(100–200 vagy 200–300) ES •tgzs(m)=(magas vagy alacsony) - legelő, ha •nem marad szántó és meglévő legelő erőművek - gyep, ha •nem legelő

TÖBBSZOROS LOGIKAI LEKRÉDEZÉSSEL AZ IDEÁLIS TERÜLETHASZNÁLAT MEGHATÁROZHATO.